

Nedlloyd  
**Pensioenkrant**  
Jaargang 9 - nummer 2 - maart/april 2004



De Nedlloyd Pensioenkrant is een gratis uitgave voor deelnemers aan het Nedlloyd Pensioenfonds, zij die een pensioen genieten van het fonds en voor zogeheten 'slapers'. Deze uitgave verschijnt 4 tot 6 keer per jaar.

Redactie  
Ronald van Erkel  
(hoofdredacteur)

Redactiecommissie:  
Ab Poldervaart  
Maarten Zier  
Ton Zimmerman  
Paul Zwolsman

Redactie-secretariaat  
Benita Lombarts  
010 - 400 70 22

Fotografie:  
Ben Wind

Vormgeving/Lay-out  
Ronald Schreutelkamp/  
Fred de Jongste

Lithografie/Druk  
Efficiënta BV,  
Krimpen aan den IJssel

Afwerking  
Binderij Bruystens BV/  
Multimail

Correspondentie-adres:  
Nedlloyd Pensioenkrant  
Postbus 1982  
3000 BZ Rotterdam

nedlloyd.pensioenkrant  
@nedlloyd.com

www.nedlloydpensioenfonds.nl

© 2004 Stichting Pensioenfonds  
van de Koninklijke Nedlloyd.

Monument 'de Boeg' te Rotterdam.  
Zie pagina 4 en verder.



## Sibajak: 'Grand Old Lady' van de Koninklijke Rotterdamse Lloyd



Bij de tewaterlating in april 1927 noemde men haar naar de prachtige berg Sibajak op Sumatra. Na

de bouw bij de Koninklijke Maatschappij 'De Schelde' in Vlissingen zette de Rotterdamse rederij het luxe motorschip in op de vaart naar Nederlands-Indië, samen met o.a. de Slamet en de Indrapoera. Per reis verzorgde zij de passage van zo'n 500 personen. De Sibajak bleef tot 1959 in dienst van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en kende een rijke historie. Die historie is uitgebreid beschreven in het boek 'Sibajak: Grand Old Lady van de

Koninklijke Rotterdamsche Lloyd' van Nico Guns en Frans Luidinga. Dit schitterende, gebonden, boek - dat iets later is uitgekomen dan aanvankelijk de bedoeling was - weegt maar liefst 3,5 kg en is voor € 62,50 te koop bij de bekende maritieme boekhandels en/of te bestellen bij de reguliere boekhandel. De uitgever is BV Uitgeverij de Bataafsche Leeuw/Van Soeren & Co., Amsterdam.

## 'Een bedroefd, en beclaaglijk ongeval'

Eind april verschijnt bij Walburg Pers het boek 'Een bedroefd, en beclaaglijk ongeval' van marietiem archeoloog en historicus Bruno E.J.S. Werz. Dr. Bruno Werz leidde het onderzoek naar twee scheepswrakken dat sinds 1990 plaatsvindt. In mei 1697 lagen twee VOC-schepen voor anker in de Tafelbaai bij Kaap de Goede Hoop in afwachting van het moment waarop zij in konvooi de terugtocht naar de

Republiek der Verenigde Nederlanden zouden aanvaarden. In het noodweer dat zich binnen enkele dagen ontwikkelde raakten zowel de 'Oosterland' als de 'Waddinxveen' op drift, waarna zij in de ondiepe wateren aan de grond liepen en binnen enkele minuten aan stukken sloegen. Historisch en archeologisch materiaal werd in dit unieke parallelle onderzoeksproject met elkaar in verband gebracht

en leidde tot resultaten van mondiaal belang. Ze vullen de leemte die tot nog toe bestond in de kennis over terugkerende VOC-retourschepen in de periode 1615 - 1752. 'Een bedroefd en beclaaglijk ongeval', 224 pagina's, rijk geïllustreerd in kleur en zwart-wit, gebonden, € 29,50 ISBN 90.5730.285.3

## Vervolg 'Op één koers'

Eind mei verschijnt het boek 'Nedlloyd terug op koers'. De journalisten Bram Oosterwijk en Wim de Regt beschrijven in 400 pagina's de geschiedenis van Koninklijke Nedlloyd vanaf 1970, het jaar van de grote scheepvaartfusie, tot en met de zelfstandiging van de joint

venture P&O Nedlloyd in 2004. Het boek is een vervolg op de in 1988 verschenen uitgave 'Op één koers', waarvoor ook toen Bram Oosterwijk de tekst schreef. In het nieuwe boek ligt de nadruk op de periode na 1988. In de volgende uitgave van de Nedlloyd Pensioenkrant zal uit-

gebreed aandacht worden besteed aan 'Terug op koers', onder meer aan de hand van een gesprek met de auteurs. Tevens zal dan worden medegedeeld op welke wijze de lezers van de Nedlloyd Pensioenkrant in het bezit kunnen komen van het boek, dat ook in de Engelse taal verschijnt.

## Herdenking

Op 4 mei vindt weer de jaarlijkse herdenking plaats bij het SMN monument 'De zeeman op de uitkijk' op het Java-eiland te Amsterdam. De herdenking vindt plaats om 10:30 uur. Het monument is met het openbaar vervoer vanaf het Centraal Station te bereiken met bus 59. Men kan ook de Waterbus nemen vanaf steiger 8 achter het Centraal Station, naast de pont naar Amsterdam-Noord.

## Agenda

- |       |      |   |
|-------|------|---|
| Maart | - 23 | Buitengewone Aandeelhoudersvergadering Koninklijke Nedlloyd NV  |
| April | -    | Publicatie Jaarverslag 2003 Koninklijke Nedlloyd NV   |
| Mei   | - 4  | 10:30 Dodenherdenking bij SMN monument te Amsterdam (zie bericht hierboven)                               |
| Mei   | - 8  | Publicatie eerste kwartaalcijfers Nedlloyd; Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders, Rotterdam |
| Mei   | - 12 | Vergadering Bestuur Nedlloyd Pensioenfonds  |
| Mei   | - 12 | Vergadering Bestuur met Beleggingsadviescommissie   |
| Mei   | - 24 | Vergadering Bestuur met Adviesraad  |
| Mei   | - 28 | Culturele dag Nedlloyd Pensioenfonds (Pensioenfonds die dag niet bereikbaar)                              |

Evenementen en gebeurtenissen voor de agenda kunt u opgeven bij: Redactie Nedlloyd Pensioenkrant  
• Antwoordnummer 3012 • 3000 WB Rotterdam • email: [nedlloyd.pensioenkrant@nedlloyd.com](mailto:nedlloyd.pensioenkrant@nedlloyd.com)

# inhoud

Schatten van Nedlloyd  
Expositie begint vorm te krijgen 4

Weet je nog wel...?  
Raadt het schip op de foto 5

Oorlogsmonumenten  
Alle koopvaardijmonumenten  
op een rij 6

Nieuws van het Nedlloyd  
Pensioenfonds  
Met o.a. indexatie 12

Nieuws van Koninklijke  
Nedlloyd  
Resultaten 2003  
Koninklijke P&O Nedlloyd 12



English News Summary 12

Personalia 13

Geachte redactie 13

(S)koopjes 14

Internet: Hoezo te oud?  
Op koopjesjacht 15

Een rijk verleden 16

*In verband met de zes pagina's die zijn gereserveerd voor het overzicht van de rederijmonumenten Tweede Wereldoorlog, is deze keer de rubriek Het Tweede Leven komen te vervallen. In de volgende Nedlloyd Pensioenkrant brengen wij u zoals gebruikelijk weer een Tweede Leven.*

## Beursnotering Royal P&O Nedlloyd

Eindelijk is het dan zover: de beursnotering van P&O Nedlloyd is bijna een feit. Op 2 februari jl. werd het grote nieuws aangekondigd, dat P&O zijn aandelen in



P&O Nedlloyd inruilt voor een 25% belang in Koninklijke Nedlloyd NV en een kasbetaling van € 215 mln en daarmee is de Koninklijke Nedlloyd NV 100% eigenaar geworden van P&O Nedlloyd. Geweldig nieuws, gefeliciteerd P&O Nedlloyd, Koninklijke

Nedlloyd NV en P&O! Het schip Royal P&O Nedlloyd kan nu onder leiding van één kapitein koers zetten naar een gezonde toekomst.

Maar wat betekent dit nu voor het Nedlloyd Pensioenfonds zullen wellicht velen van u zich afvragen? Daarover kan ik kort zijn, eigenlijk helemaal niets! P&O Nedlloyd is een van de bij het pensioenfonds aangesloten ondernemingen, zeker niet de minste, nee: de grootste. Met eind 2003 minder dan 800 deelnemers en zo'n kleine 13.000 slapers en gepensioneerden is de invloed van de aangesloten onderneming op het pensioenfonds echter niet erg groot. Als pensioenfonds zijn al onze klanten ons even lief, dus ook P&O Nedlloyd, te meer daar het hebben van een aangesloten onderneming in ieder geval betekent dat het pensioenfonds zelfstandig kan blijven voortbestaan. Er is overigens wetgeving in de maak die het voortbestaan van zogenaamde gesloten pensioenfondsen, dus zonder aangesloten werkgever, ook mogelijk maakt.

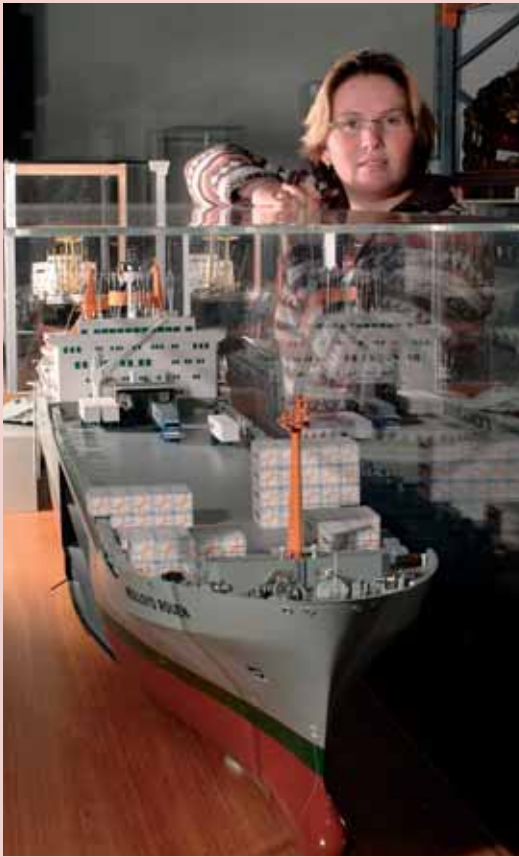
Het Nedlloyd Pensioenfonds gaat dus gewoon door en gaat er ook van uit dat P&O Nedlloyd tot zijn klantenkring blijft behoren. Daar blijven wij als pensioenfonds in ieder geval aan werken.

*Ton Zimmerman*

Directeur Nedlloyd Pensioenfonds



# Schatten van Nedlloyd



Wie op dit moment het Maritiem Museum bezoekt, kan vaststellen dat de nieuwbouw, die met geldelijke steun van Nedlloyd en Nedlloyd Pensioenfonds tot stand komt, bijna wordt opgeleverd. Voor de ruimte echter geschikt is om daadwerkelijk de schatten van Nedlloyd te ontvangen en te tonen, moeten de armen nog flink uit de mouwen gestoken worden. Rinske Jurgens die het project reeds vanaf het begin begeleidt, legt uit wat er nog moet gebeuren: “Er vinden op dit moment verschillende projecten tegelijk plaats in het museum. We hebben de nieuwbouw en de voorbereidingen voor twee nieuwe semi-permanente tentoonstellingen, waaronder ‘Schatten van Nedlloyd’. Daarnaast wordt er een geheel nieuwe, kleine tentoonstellingszaal ingericht en een grote wisseltentoonstelling en een kleine tentoonstelling voorbereid.” De nieuw gebouwde vleugel heeft het museum met ca. 600 m<sup>2</sup> vloeroppervlak vergroot, maar de winst voor ‘het Maritiem’ zit hem niet uitsluitend in het netto toegevoegde vloeroppervlak. Jurgens: “Waar we eerst, vanwege de ruimtelijkheid, op de tweede verdieping een entresol hadden, loopt daar nu de vloer gewoon door. Dat betekent extra tentoonstellingsruimte.” De nieuwbouw is een onlosmakelijk onderdeel van het museum geworden, zoals de Nedlloyd-

*Nog een paar maanden en het is zover: dan opent de tentoonstelling ‘Schatten van Nedlloyd’ haar deuren in de nieuw gebouwde vleugel van het Maritiem Museum Rotterdam. Rinske Jurgens, projectleider tentoonstellingen bij het museum, vertelt iets over de voorbereidingen.*

tentoonstelling er ook integraal toe zal behoren, hoewel de collectie wordt beheerd door een afzonderlijke stichting waarin zowel Nedlloyd als het Nedlloyd Pensioenfonds vertegenwoordigd zijn. De projectleider: “Het is ook niet zo dat de gehele nieuwbouw uitsluitend met de tentoonstelling van Nedlloyd wordt gevuld.”

Hoe de tentoonstelling eruit gaat zien, staat inmiddels vast. Jurgens: “Geïnspireerd op het Nedlloyd-oranje heeft de ontwerper van de tentoonstelling, het bureau Platvorm uit Amsterdam, een grote spiraalvormige opstelling in die kleur bedacht. Bij het zoeken naar een verbindende thematiek in de collectie kwamen we uit op een geografische ordening van de objecten. De ‘continenten’ enerzijds en de ‘thuishavens’, Rotterdam en Amsterdam, anderzijds. De objecten zijn volgens die principes gegroepeerd, waarbij de spiraal de drager is van de ‘thuishavens’ en de drie wanden terzijde van de spiraal, de continenten.

De scheepsmodellen, met circa 15 exemplaren van de in totaal zo’n 100 tentoongestelde objecten, ‘varen’ overal tussendoor. Zoals de schepen de verbinding vormden tussen de thuishavens en de continenten, zo verbinden ze ook de verschillende onderdelen van de tentoonstelling.” Behalve scheepsmodellen, zullen er sculpturen, schilderijen, kaarten, prenten en tapijten worden getoond. Daarnaast wordt een aantal kunstnijverheidsproducten getoond (zoals een globe, een inktstel), een scheepsinterieur en de inrichting van een rederskantoor. Op welke criteria zijn de objecten gekozen? “Na een eerste, oriënterende ronde, zijn conservator Irene Jacobsik en op grond van zowel kunsthistorische als maritieme criteria uitgekomen op zo’n 300 objecten die ons interessant

leken. Die zijn we afzonderlijk gaan bekijken. Verder hebben we de verschillende ‘bloedgroepen’ (rederijen) waaruit Nedlloyd is ontstaan zoveel mogelijk tot hun recht willen laten komen, maar dan wel als onderdeel van het geheel. Door de goede zorgen van Nedlloyd-conservator J. van der Hidde verkeren de objecten over het algemeen in een goede staat en moest er slechts incidenteel gerestaureerd worden, zoals het grote wandtapijt ‘Amsterdam’. Uiteindelijk hebben we, aan de hand van de voor de tentoonstelling gekozen ordening, ruim 100 objecten geselecteerd om tentoon te stellen.”

In aanvulling op de naast de objecten geplaatste beschrijvingen, zullen vijf computers te gebruiken zijn om achtergrondinformatie van de getoonde objecten te vinden. Daarnaast zijn er twee computers op de tentoonstelling waarin zich de gehele Nedlloyd database bevindt, waarin gezocht kan worden op rederij of een trefwoord.

Vanaf 19 juni, als de tentoonstelling voor het publiek open gaat, kunt u zelf gaan oordelen wat u van de tentoonstelling vindt. Als deelnemer van het Nedlloyd Pensioenfonds kan dat zelfs gratis! Jurgens, tenslotte: “Wij denken een interessante tentoonstelling neer te zetten, met ruim 100 ‘schatten’ die nog nooit voor het grote publiek te zien zijn geweest. Een tentoonstelling die mis-

schien wel uniek is in de wereld, want ik ken geen andere rederij die iets dergelijks ooit gedaan heeft. Maar om ervan te kunnen genieten zou ik willen adviseren: komt allen, maar niet tegelijkertijd.” Jurgens heeft daar een punt, want de ‘Schatten van Nedlloyd’ blijft, in de samenstelling waarin die nu wordt opgesteld, in ieder geval de komende vijf jaar staan. Dus tijd genoeg voor een tijdloze tentoonstelling.



# Geen pensioenpremie voor P&O Nedlloyders

Tijdens de CAO onderhandelingen bij P&O Nedlloyd hebben de CNV Bedrijven Bond, De Unie, FNV Bondgenoten en de directie van P&O Nedlloyd afgelopen maart een principe akkoord bereikt over een CAO die voor een jaar loopt. Onder andere zijn geregeld een eenmalige bruto uitkering per 1 maart 2004 die varieert van € 250 tot € 1000 gekoppeld aan de prestatiebeoordeling 2003. Tevens is er een afkoopregeling afgesproken voor de werkgeversbijdrage in de premie-spaarregeling van 0,5%, dit is een salaris verhoging welke per 1.1.2004 doorgevoerd zal worden, en

zal met de salaris afrekening van maart 2004 verrekend worden. Voor wat betreft de pensioenpremie is afgesproken dat de werknemers premie van 1% in 2004 voor rekening blijft van de werkgever. De door de werknemer verschuldigde premie zal tijdens de looptijd van de CAO volledig voor rekening van de werkgever komen. Indien de werknemer wederom een bijdrage in de pensioenregeling zou moeten gaan betalen, zal vooraf tussen partijen overleg plaatsvinden over compensatie daarvan. Tijdens de looptijd van de CAO zullen de partijen zich buigen over het pensioen waarover

werd geconstateerd dat er behoefte was aan goede informatie over de pensioenregeling bij P&O Nedlloyd, alsmede aan inzicht in de kosten en uitgaven. Afgesproken is dat er in de eerste helft van 2004 een voorlichting wordt gegeven over de pensioenregeling en de kosten ervan. Het is tevens de bedoeling dat in de tweede helft van 2004 de door het Pensioenfonds toegezegde CD-rom beschikbaar komt waarmee kunnen de individuele pensioenrechten berekend worden.

## DNP leden bijeen

Afgelopen 17 maart hield de Vereniging Deelnemers Nedlloyd Pensioenfonds (DNP) zijn jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Ongeveer 600 leden namen deel aan de vergadering die werd gehouden in Utrecht. Naast bespreking van de gebruikelijke vergaderpunten, was er een uiteenzetting van Haddo Meijer, voorzitter van het Nedlloyd Pensioenfonds, over de veranderingen binnen Nedlloyd en

P&O Nedlloyd. Ton Zimmerman, directeur van het Fonds, lichtte het indexatiebeleid toe. Ger Sweijen, die afgelopen januari zijn functie als bestuurslid van het Fonds neerlegde, werd gehuldigd vanwege zijn enorme verdiensten voor DNP en de belangen van de gepensioneerden. Hij werd erlid van de Vereniging gemaakt (als eerste ooit) en ontving ter gelegenheid daarvan een oorkonde en een stel fraaie

manchetknopen. DNP komt op voor de belangen van de gepensioneerden. Inlichtingen en/of aanmeldingen lidmaatschap:

Ledenadministratie DNP  
Oleanderpark 110  
3142 NL Maassluis

*Doe mee en win een vergroting!*

## Weet je nog wel?



**Uitslag:** Deze keer was het een wat minder moeilijke opgave. Van dit type schip zijn er maar twee in de Nedlloyd-vloot geweest. De foto betrof het tweede schip dat in de vaart kwam. Het is de Nedlloyd Nile uit 1972, zusterschip van de Nedlloyd Niger uit 1971. Deze schepen waren van het type German Liberty. Ze voeren in de Scadoo dienst op West-Afrika. De Nedlloyd Nile werd in 1987 verkocht naar Monrovia.

**De winnaar is:**  
L.J.A. Janssen uit Krommenie.

**De nieuwe opdracht:** Wie herkent dit bij de Rietlanden te Amsterdam afgemeerde schip? Voor de goede orde: het gaat om het grote schip op de achtergrond.

**Meedoen:** Weet u de goede oplossing? Dan dingt u mee naar een gratis vergroting op A4 formaat van de foto (die u binnen enkele weken na het verschijnen van de naam van de winnaar wordt toegestuurd). Schrijf de oplossing op een briefkaart en stuur die (ongefrankeerd) naar het Nedlloyd Pensioenfonds, Antwoordnummer 3012, 3000 WB Rotterdam, o.v.v. "Prijsvraag".

**(Emailen kan ook: [nedlloyd.pensionfund@nedlloyd.com](mailto:nedlloyd.pensionfund@nedlloyd.com)).**



(Foto/collectie: Willem H. Moojen)

Vergeet niet uw naam en volledig adres te vermelden. Onder de goede inzenders wordt de prijs verloot. De naam van de winnaar wordt in de volgende Nedlloyd Pensioenkrant gepubliceerd. Gebruik uw inzending niet voor

het doen van andere mededelingen. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Inzendingen moeten ons op het hierboven genoemde adres bereikt hebben vóór 1 mei 2004.



# Zij hielden koers

*Nog een jaar en we kunnen herdenken dat zestig jaar geleden de Tweede Wereldoorlog werd beëindigd, in Europa in de maand mei en in Azië in augustus. Vooruitlopend op dat speciale herdenkingsjaar en als vervolg op de eerder in deze uitgave gehouden 'inventarisatie oorlogsmonumenten koopvaardij' staan wij op de volgende zes bladzijden stil bij de verliezen die de koopvaardij leed. Die waren groot. Al naar gelang hoe men telt zijn tussen de vierhonderd en vijfhonderd Nederlandse koopvaardij schepen tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan. Vaak met man en muis vergaan. Soms werden opvarenden gered om later in kampen alsnog de dood te vinden. Torpedo's, mijnen, bommen: ze hebben het leven gekost aan vele duizenden zeevarenden. Over het algemeen wordt het aantal omgekomenen op 3500 gehouden, maar over het precieze aantal is discussie mogelijk<sup>1)</sup>. Dat die tol zo hoog was, kwam ondermeer door de bijzondere rol van de koopvaardijvloot van de geallieerde landen. Waar en wanneer mogelijk werden schepen gevorderd voor het transport van troepen, repatrianten, proviand, materieel en wapens. Zo werden zij die hadden aangemonsterd om te varen betrokken bij oorlogshandelingen en het doel van vijandelijke acties. Naast hen die het leven lieten op zee, herdenken wij - en sommige monumenten - hen die in het verzet sneuvelden.*

Na de oorlog heeft men terecht gemeend de gevallen te moeten herdenken door middel van monumenten. Ook de koopvaardij kent zodoende haar monumenten. Een 'algemeen' nationaal monument in Rotterdam (De Boeg), rederijspecifieke monumenten en lokale koopvaardijmonumenten en/of monumenten voor hen die vielen op zee. Daarnaast zijn er de monumenten van kweekscholen voor de zeevaart en voor het sleepwezen. Tenslotte bestaan er gedenkplaten voor individuele schepen, zoals het recentelijk opgedoken exemplaar voor de Modjokerto van de KRL. Deze gedenkplaten zijn niet opgenomen.

Een jaar geleden deden wij op deze plek een oproep aan onze lezers om ons te helpen een inventarisatie te maken van deze gedenktekens. Er kwamen opvallend veel reacties binnen. Daarnaast is er contact geweest met de redactie van De Blauwe Wimpel, het maritieme tijdschrift dat enige tijd geleden een overzicht publiceerde van wat er op dit gebied bestaat. Bij de uiteindelijke publicatie van de resultaten, die u hier onder ogen heeft, zijn twee criteria doorslaggevend geweest. In de eerste plaats, omdat wij het hier over beelden hebben, is het beeld van het beeld belangrijk. Daarom is huisfotograaf Ben Wind gevraagd de monumenten opnieuw te fotograferen. Het tweede criterium was een relatie met Nedlloyd, of beter gezegd met de rechtsvoorgangers van Nedlloyd. Zodoende zijn niet alle monumenten die gevallen op zee herdenken, in dit overzicht opgenomen. Zo zijn er verschillende rederijen die de 'eigen' gevallen

herdenken door middel van een monument of plaquette die zich vaak in de hal van een kantoorgebouw bevinden. Deze zijn, op een uitzondering na, buiten beschouwing gebleven en worden hieronder, indien bekend, uitsluitend genoemd. Naast de monumenten in Nederland, bestaan er gedenktekens overzee. Hiervan is nog geen overzicht, maar dankzij Blauwe Wimpel redacteur A.R. Kelder zijn we attent gemaakt op het KPM monument dat zich (zij het gedeeltelijk) nog altijd in Djakarta bevindt in de vorm van zeven glas-in-loodramen. Zij prijken in alle glorie op de binnenpagina's van deze uitgave.

Toch willen wij met dit overzicht het project 'inventarisatie monumenten' nog niet loslaten. Er komt een vervolg op de site van het Nedlloyd Pensioenfonds, waarbij alle monumenten nog uitgebreider kunnen worden belicht en waarbij details aan bod kunnen komen, die binnen het bestek van dit tijdschrift, door ruimtegebrek, geen plaats kunnen krijgen. Wij denken met name aan het publiceren van 'rolls of honour' ofwel de lijsten met namen van gevallen die op sommige monumenten (zoals nationaal rederijmonument De Boeg) ontbreken. Daarnaast kunnen hier ook de gedenkplaten van afzonderlijke schepen, overzeese monumenten (zoals het Royal Netherlands and East Indies Forces Memorial in Russel Defence Complex in de Australische hoofdstad Canberra) en eventueel de monumenten van andere rederijen een plaats krijgen. Ook zal er ruimte komen voor anekdotes en herinneringen.

## 'Zeeman op de uitkijk', Stoomvaart Maatschappij 'Nederland'.

Het monument van de SMN werd op 4 mei 1950 onthuld op de kop van de Javakade op het Java-eiland te Amsterdam. Het stond op het terrein van de SMN. Na de Nedlloyd fusie moest een ander onderkomen worden gezocht en zodoende belandde het monument aan de De Ruyterkade, waar het tientallen jaren heeft gestaan. Pas onlangs is het monument terug geplaatst op zijn oorspronkelijk plaats aan de Javakade. Elk jaar vindt er op 4 mei een kranslegging plaats.



1) Er zijn verschillende manieren om het aantal omgekomenen te tellen. Zij die vielen in actieve dienst bij een Nederlandse rederij, ongeacht nationaliteit. Nederlanders die vielen in dienst bij een Nederlandse rederij. Nederlanders die vielen zonder te letten op de nationaliteit van de rederij. Tenslotte: zij die vielen in Duitse dienst (de Duitsers hadden meer dan honderd schepen gevorderd). Van elk van bovenstaande categorieën zijn combinaties te maken en/of in hun totaliteit te benaderen. In het in 1988 verschenen boek 'Nederlandse Zeemannen' van Ed Melis en Wil van Wamel staan de namen van meer dan 6000 Nederlanders die in de Tweede Wereldoorlog op zee omkwamen.



Vlieland



Harlingen

**Zij die van Vlieland gingen**

Op het kerkhof van Vlieland bevindt zich dit eenvoudige monument met de namen van vier Vlielanders die in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Pensioenkrant-lezer Ton F.J. Pronker meldde dat een van de vier namen die is van een zeeman in dienst van de Stoomvaart Maatschappij 'Nederland'. Het betreft Dingeman den Hartog, geboren op 16 december 1911. Den Hartog was tweede stuurman op het m.s. 'Poelau Tello', dat bij een bombardement op 27 januari 1942 zonk. Den Hartog is omgekomen toen hij met andere opvarenden van de 'Poelau Tello' Indië verliet aan boord van het m.s. 'Poelau Bras' dat op 180 mijl Z.W. van de Wijnkoopsbaai (Zuidwest Java) op 7 maart 1942 door Japanse vliegtuigen tot zinken werd gebracht. Er is nog een Vlielanders tijdens de oorlog op zee omgekomen, maar deze staat niet op de gedenksteen vermeld, mogelijk omdat hij bij het uitbreken van de oorlog niet meer op Vlieland woonde. Het betreft Jan Sieben, geboren op 27 maart 1893. Sieben was kapitein bij de Stoomvaart Maatschappij 'Nederland' en is op de Atlantische Oceaan omgekomen bij de torpedering van het s.s. 'Kentar'.



**KNSM-Monument**

Het KNSM-Monument werd oorspronkelijk onthuld in het Scheepvaarthuis aan de Prins Hendrikkade maar toen het gebouw zijn oorspronkelijke functie verloor, werd het verhuisd naar het Oosterdok waar het thans deel uitmaakt van het KNSM-Amphitrite monument dat in 1956 werd onthuld bij het honderd jarig bestaan van de KNSM. Iedere 4e mei vindt hier een herdenking plaats, georganiseerd door vereniging van ex-KNSM'ers 'De Kroonvaarders'. Ook de Vereniging Ons Suriname houdt tegelijkertijd, in samenwerking met 'De Kroonvaarders' een herdenking.

**Kweekschool voor de Zeevaart**

Op het terrein van het Marine Etablissement aan de Prins Hendrikkade is thans dit monument te vinden met opschrift 'In memoriam - de oud-kwekelingen, gevallen voor het Vaderland - 1939-1945' met vermelding van de 139 namen van de omgekomenen. Het werd oorspronkelijk onthuld in 1949 op de binnenplaats van de school aan de Prins Hendrikkade. In 1985 moest het uitwijken naar een andere locatie in verband met nieuwbouw. Zodoende kwam het aan de overkant van de straat terecht waar het in een beschermde omgeving staat opgesteld.

Amsterdam



**Harlinger Zeevarenden Monument**

'Ter nagedachtenis aan de Harlinger zeevarenden gedurende de jaren 1939-1945' staat er op dit monument. Het opschrift 'Niet terugkerden' wordt gevolgd door 24 namen. Het gedenkteken staat pal aan de haven, vlakbij de steiger van de veerschepen naar Terschelling en Vlieland. Het monument werd onthuld op 2 september 1995, exact vijftig jaar nadat aan boord van het Amerikaanse slagschip U.S.S. 'Missouri' in de Baai van Tokio met de capitulatie van de Japanse strijdkrachten een officieel einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog. Naar aanleiding van dit monument heeft Johan van der Wal het boek 'Gebleven, Harlinger Zeelieden in WO II' geschreven (Uitgeverij Van Wijnen, Franeker). Het boek bevat ondermeer het verhaal van werktuigkundige Gerard Jorna die enkele jaren geleden op 92-jarige leeftijd is overleden. Jorna voer in de oorlog voor de KRL op verschillende schepen.

**Niet afgebeelde monumenten**

- Zeevaartschool Abel Tasman monument te Delfzijl.
- Holland Amerika Lijn monument (in depot bij het Maritiem Museum Rotterdam).
- Oranje Lijn monument (was in beheer bij de HAL, maar is verloren gegaan).
- Gebroeders van Uden monument (in de entree van het hoofdkantoor te Rotterdam).
- Van Ommeren monument (in het gebouw van Van Ommeren te Rotterdam).
- Radio Holland monument (Gedenkplaat met namen van 60 gevallen bevindt zich aan de Van Eekhoutstraat 2, te Rotterdam).





*Koninklijke Paketvaart Maatschappij Monument te Djakarta*

*Deze zeven schitterende glas-in-lood gedenkransen, in 1948 vervaardigd door het nog altijd bestaande glazeniersatelier Bogtman in Haarlem, naar een ontwerp van beeldend kunstenaar George Rueter (1875-1966), bevinden zich nog immer in het trappenhuis van het pand in Djakarta waar de Koninklijke Paketvaart Maatschappij haar hoofdkantoor had (en dat thans in gebruik is bij de Indonesische overheid). De ransen vormden onderdeel van een groter geheel. Daartoe behoorde een circa twee meter hoog bronzen beeldengroep van drie vrouwenfiguren ('De Hoop') van Oswald Wenckebach. Een uitsparing in het beeld bood plaats aan een koker bevattende perkamentvellen waarop de namen van de gevallen stonden.*





Op het voetstuk stond de tekst: 'Aan allen die ons zijn ontvallen in ongelijke strijd, of omgekomen door ontbering in 't wrede kamp der internering ter nagedachtenis gewijd. 1940-1945'. De koker is bij het verlaten van het pand (en Indonesië) in 1958 meegenomen en terechtgekomen in een nieuw, veel kleiner monument dat eerst in het Scheepvaarthuis te Amsterdam heeft gestaan en later is verhuisd naar de Prins Hendrikstichting te Egmond. Daar heeft het een plaats naast een gedenkbord (zonder namen) in het Engels en Chinees van de Java-China-Japan Lijn dat afkomstig is uit het hoofdkantoor van opvolger Koninklijke Java China Paketvaart Lijnen (KJCP), internationaal bekend als Royal Interocean Lines (RIL).





### Monument Rinaldapark

Dit gedenkteken voor omgekomen Haarlemmer burgers, militairen en koopvaarders werd in 1989 onthuld door de burgemeester van die stad in aanwezigheid van onder andere een aantal Nedlloyd gedelegeerden, waaronder kapitein J. Kerkhoven die de hele oorlog heeft gevaren voor de VNS. De plaquette op dit in het Rinaldapark opgestelde monument telt 105 namen en werd in 1993 afzonderlijk onthuld. Daarbij was onder andere aanwezig mw. G.C. van der Veldt, weduwe van een van de werktuigkundigen van het motorschip 'Madoera' van de SMN dat op 23 februari 1943 op de Noord-Atlantische Oceaan werd getorpedeerd, waarbij 51 opvarenden omkwamen. Het monument is geadopteerd door basisschool De Viersprong.

### L. Smit & Co. Internationale Sleepdiensten Monument

Zevenendertig namen telt dit monument dat zich in het Nationaal Sleepvaartmuseum te Maassluis bevindt. 'Ter nagedachtenis aan onze gevallen collega's' meldt de gedenksteen. Nedlloyd heeft geruime tijd een belang gehad in de activiteiten van Smit. Dat de gedenkplaat zich in een museum bevindt, betekent dat het geconserveerd blijft en beschermd is, maar of het gedenken van gevallen nu al in een museum thuishoort is een vraag die sommigen zich stellen.



Maassluis



### De Ruyter Zeevaartschool Monument

De gedenkplaat die op de muur van de Zeevaartschool te Vlissingen, de De Ruyterschool, is aangebracht, herdenkt meer dan 150 oud-leerlingen die tijdens de oorlog om het leven zijn gekomen.

Vlissingen

### Koninklijke Rotterdamse Lloyd Monument

Jarenlang heeft het KRL monument op een achteraf plekje bij de Parksluizen gestaan. Aan deze ietwat onwaardige situatie kwam een eind toen het monument werd gerestaureerd en in 1998 werd herplaatst op een passende locatie: aan de Veerhaven voor de ingang van de Calandstraat, schuin tegenover het oude hoofdkantoor van Ruys & Co. (thans in gebruik bij de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam). Het monument bestaat uit een vijftal door gemetselde pilaartjes opgetilde panelen van natuursteen waarin de namen van de gevallen staan, 222 Nederlanders en 48 namen Indonesische bemanningsleden. De panelen gaan vergezeld van de bas-reliëf van een allegorische figuur.







### Het Nationaal Koopvaardijmonument "De Boeg"

Het Nationaal Koopvaardijmonument is opgericht ter nagedachtenis aan de meer dan 3500 burgeropvarenden die het leven lieten bij de ondergang van bijna 500 Nederlandse koopvaardij schepen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Stichting Herrijzend Rotterdam nam het initiatief en schreef in 1951 een prijsvraag uit. Het winnende eerste ontwerp werd in 1956 gemaakt door de van oorsprong Italiaanse, maar in Amsterdam wonende kunstenaar Frederico Carasso en bestond uit de gestileerde scheepsstevan van aluminium met de betonnen golven. Hiermee haalde hij de definitieve opdracht binnen. Nog voor de onthulling in 1957 ontstond er echter al discussie: veel mensen vonden het geheel niet beantwoorden aan de eisen van een herdenkingsmonument. Besloten werd er een bronzen beeldengroep aan toe te voegen met het motto ZIJ HIELDEN KOERS, waarmee het lijden en het verzet zichtbaar werden gemaakt. Pas in 1965 was de 8 meter hoge beeldengroep klaar. 'De Boeg' is een indrukwekkend monument dat met een hoogte van maar liefst 45 meter onderdeel uitmaakt van de Rotterdamse skyline. Gezien de afmetingen moest het beeld technisch doorgerekend worden, opdat het tegen alle te verwachten omstandigheden zoals windbelastingen opgewassen zou zijn. Dat gebeurde door een Bouwcommissie - bekende namen in Rotterdam: ir A. Aronsohn, H.A. Maaskant en ir C. van Traa. Zij hebben een tamelijk grote invloed gehad op de definitieve vorm en bouwwijze. De boeg bestaat uit een staalconstructie, bekleed met zware aluminium platen; de boeggolven zijn gestort in gewapend beton. De boeg staat op een prominente plek in het centrum van Rotterdam, aan de Nieuwe Maas en naast de oprit van de veel later geconstrueerde Erasmusbrug. Elk jaar vindt hier op 4 mei een herdenking plaats waaraan ook een delegatie van Nedlloyd meedoet. Daarbij zijn aanwezig een lid van directie van P&O Nedlloyd, het hoofd Vlootpersoneel van P&O Nedlloyd en een gezagvoerder in actieve dienst.



## Indexatie 2004: 1,8%

In de bestuursvergadering van 8 maart jl. is, conform het nieuwe indexatiebeleid, besloten de indexatie 2004 vast te stellen op 1,8%. De algemene loonindex over de periode januari 2003-januari 2004 is met hetzelfde percentage gestegen. De Dekkingsgraad van het pensioenfonds was per ultimo 2003 meer dan 130% en de financiële vooruitzichten zijn niet negatief, zodat er geen reden is om af te wijken van de gerealiseerde wijziging van de algemene loonindex. Het Bestuur hecht eraan nogmaals te benadrukken dat het indexatiebeleid voordeligmakend is en afhankelijk blijft van de financiële positie van het Nedlloyd Pensioenfonds.

De Adviesraad heeft een positief advies gegeven op het voorstel de indexatie 2004 op 1,8% vast te stellen.

## Franchise 2004: € 13.425

De franchise, dit is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd omdat de deelnemer geacht wordt over dat deel AOW van de overheid te ontvangen, is eveneens verhoogd met 1,8% en is voor het jaar 2004 vastgesteld op € 13.425,-

De Adviesraad heeft een positief advies gegeven op het voorstel de franchise 2004 op € 13.425 vast te stellen.

## Rendement 2003: 9,9%

Over 2003 kon het Nedlloyd Pensioenfonds na een tweetal negatieve jaren weer een positief rendement in de boeken schrijven. Het totaal rendement over 2003 is uitgekomen op 9,9% (2002: -5,8%). Alle beleggingscategorieën droegen positief bij aan dit resultaat.

Door het positieve rendement steeg de Dekkingsgraad van 126% in 2002 naar circa 132% eind 2003.

Het rendement over de afgelopen vijf jaar (1999-2003) was 4,2% en over de afgelopen tien jaar 7,7% gemiddeld per jaar.

# Nieuws van Koninklijke Nedlloyd

## Veranderde eigendomsverhoudingen P&O Nedlloyd

Op 2 februari maakte Nedlloyd bekend dat het met P&O is overeengekomen dat Koninklijke Nedlloyd het volledige eigendom krijgt over P&O Nedlloyd. Koninklijke Nedlloyd zal daarna Koninklijke P&O Nedlloyd (Royal P&O Nedlloyd) gaan heten. Nedlloyd verworft het 50% belang van P&O tegen betaling van € 215 miljoen en overdracht 25% van de aandelen in het nieuwe Nedlloyd. Bij schrijven dezes moest de Buitengewone Vergadering van Aandeelhouders zich nog over de voorstellen uitspreken. De nieuwe eigendomsverhoudingen leiden er effectief toe dat Koninklijke P&O Nedlloyd een beursnotering zal hebben en financieel onafhankelijk zal zijn.



## Winst voor Nedlloyd in 2003

Over 2003 heeft Nedlloyd een nettoresultaat behaald van € 11 miljoen. Dat is een verbetering van € 171 miljoen ten opzichte van 2002, toen nog sprake was van een verlies van € 160 miljoen. De keer ten goede wordt door Nedlloyd vrijwel geheel toegerekend aan containeroperator P&O Nedlloyd dat over 2003 een bedrijfswinst realiseerde van US \$ 77 miljoen. Het aandeel van Martinair in het nettoresultaat van Nedlloyd bedroeg € 5 miljoen, wat een verbetering van € 3 miljoen ten opzichte van 2002 betekent. Nedlloyd maakte bekend

dat de niet-strategische deelneming in Martinair van de hand zal worden gedaan zodra zich een passende mogelijkheid voordoet.

Voor het jaar 2004 is Nedlloyd optimistisch. Met de gunstige tariefsontwikkelingen blijven de vooruitzichten in de containervaart positief, mits de internationale handel blijft groeien zoals in 2003. Tegelijkertijd wordt er druk gevoeld op het gebied van de kosten door valuta fluctuaties, hoge brandstofprijzen en stijgende charter tarieven. P&O Nedlloyd zal doorgaan met kostenbesparingen. Dit, samen met de afronding van de veranderde eigendomsstructuur van P&O Nedlloyd, zal het bedrijf een toegenomen strategische en financiële flexibiliteit geven waardoor het kan profiteren van de positieve vooruitzichten binnen de bedrijfstak.



## English News Summary



**Nedlloyd to be in control of P&O Nedlloyd**  
P&O and Royal Nedlloyd announced that agreement has been reached for Nedlloyd to acquire P&O's 50% interest in P&O Nedlloyd. Nedlloyd will be renamed Koninklijke P&O Nedlloyd N.V. ("Royal P&O Nedlloyd") upon completion of the transaction. As consideration, P&O will receive approximately € 215 million cash and a 25% interest in Royal P&O Nedlloyd post completion of the rights issue. The total consideration has a value of approximately € 485 million, based on Royal Nedlloyd's share price at closing of business on 30 January 2004. P&O has agreed to retain its 25% equity stake in Royal P&O Nedlloyd for a minimum of six months following the

transaction. The transaction is subject to approval by Nedlloyd's and P&O's shareholders, completion of the rights issue, regulatory approvals and admission of the rights issue shares and the shares that are to be issued to P&O for listing on Euronext Amsterdam.

### Profitable year for Nedlloyd

Royal Nedlloyd's net result for 2003 amounted to € 11 mln (2002: € -160 mln), a positive swing in the result of € 171 million that was fully attributable to P&O Nedlloyd which achieved an operating profit of US \$ 77 mln (after restructuring costs). The share in the result of Martinair improved to € 5 mln (2002: € 2 mln). With the

favourable trend in freight rates, and provided trade growth continues as in 2003, Nedlloyd's outlook for the container shipping industry remains positive for 2004, although cost pressures remain from currency movements, high fuel prices and rising charter rates. P&O Nedlloyd will target further cost savings through the optimisation of cargo selection, improved asset management and the ongoing implementation of the company's new business management and information systems programme (Focus). This, together with the completion of the change in ownership of P&O Nedlloyd, will give the company the increased strategic and financial flexibility to enable it to benefit fully from the positive outlook for the industry.



## PERSONALIA

### VUT/VERVROEGD PENSIOEN

01-04-2004  
I.J. de Looff  
Loopbaanbegeleider  
Focus  
Kon. Nedlloyd N.V.,  
Rotterdam

### 100 PLUSSEERS

Mevr. A. Tallen-  
Kliphuis  
30 mei 1904  
100 jaar

### OVERLEDEN

**Helaas bereikte ons  
het bericht van het  
overlijden van de  
volgende personen:**

05-11-03  
Dhr. J.A. van der Ende  
Forecasting coördinator  
/LEJ  
P&ONL  
57 jaar

23-12-03  
Dhr. E.J.B. Wahr  
Adjunct Chef  
KPM  
93 jaar

03-01-04  
Dhr. J. de Wit  
Kantoorbediende  
VNS  
75 jaar

04-01-04  
Dhr. A. Veen  
Kantoorloper V.B.  
KNSM  
88 jaar

04-01-04  
Dhr. P.A.P. Noe  
Hoofdemploye  
KPM  
93 jaar

05-01-04  
Dhr. J. Spiegelaar  
Directeur Van Swieten BV  
86 jaar

07-01-04  
Dhr. W. Klompenhouwer  
Buiten Bankwerker  
KRL  
74 jaar

08-01-04  
Dhr. J. Bruining  
Schilder  
SMN  
79 jaar

09-01-04  
Dhr. O.C. Pottger  
3e Werktuigkundige  
KRL  
67 jaar

14-01-04  
Dhr. J.H.W.M. van  
Oostveen 2e  
Werktuigkundige  
NRD  
58 jaar

18-01-04  
Dhr. N. Veldhuizen  
Gezagvoerder  
NRD  
79 jaar

18-01-04  
Dhr. M.F. Smid  
Medewerker  
VNS  
74 jaar

21-01-04  
Dhr. G. Tolsma  
3e Werktuigkundige  
KPM  
71 jaar

22-01-04  
Dhr. J.G. Postma  
2e Werktuigkundige  
SMN  
73 jaar

22-01-04  
Dhr. B. Vonk  
Kraandrijver  
CTA  
74 jaar

23-01-04  
Dhr. D. Worseling  
Administratief Empleado  
NRM  
94 jaar

24-01-04  
Dhr. G.L. Medendorp  
Directeur HSM  
76 jaar

24-01-04  
Dhr. J. Touw  
1e Stuurman  
KPM  
76 jaar

27-01-04  
Dhr. H.C. Steggerda  
Manager Automatisering  
Nedlloyd Lijnen B.V.  
70 jaar

28-01-04  
Dhr. H.J.M. van Bouwelen  
Medewerker  
Goedkoop & De Geus  
69 jaar

28-01-04  
Dhr. A. van Vugt  
Administratief  
Medewerker  
ECT  
75 jaar

30-01-04  
Mevr. T.A.E. Roschar-  
Friederichs  
Chef Afdeling Archief  
VNS  
80 jaar

30-01-04  
Dhr. E.C. de Vrij  
Lijnchef Scandutch  
83 jaar

30-01-04  
Dhr. G.L.J. Zuidwijk  
Medewerker  
Carrosseriecenter  
Van der Veen BV  
73 jaar

31-01-04  
Dhr. A.C. Kleene  
1e Kok  
SMN  
85 jaar

31-01-04  
Dhr. J. Tuin  
Medewerker  
HBT  
89 jaar

01-02-04  
Dhr. P.L. Meert  
2e Stuurman  
KPM  
65 jaar

01-02-04  
Dhr. J.C. de Bonte  
3e Werktuigkundige  
KRL  
68 jaar

04-02-04  
Dhr. J.H. Kiesouw  
Ambtenaar, vrachtbureau  
KNSM  
88 jaar

11-02-04  
Dhr. P.L.A. van Emmerik  
3e Werktuigkundige  
KRL  
63 jaar

11-02-04  
Dhr. P. Jansen  
2e Werktuigkundige  
KJCPL  
60 jaar

11-02-04  
Dhr. J.C. Hermans  
Gezagvoerder  
Nedlloyd Lijnen B.V.  
64 jaar

12-02-04  
Dhr. W.A. Hunia  
Kapitein  
KNSM  
90 jaar

13-02-04  
Dhr. A.G.S. van der Valk  
Chef Kok  
SMN  
82 jaar

16-02-04  
Dhr. C.J. Staat  
Assistent Manager  
Nedlloyd Lijnen B.V.  
81 jaar

19-02-04  
Dhr. C.II. Bronshoff  
Medewerker  
NRM  
70 jaar

21-02-04  
Dhr. C. Swart  
5e Werktuigkundige  
KRL  
92 jaar

22-02-04  
Dhr. R.R.F. Serrarens  
Shipment owner docu-  
ment specialist/ BCE  
P&ONL  
41 jaar

23-02-04  
Dhr. J.H. Brummelhuys  
2e Werktuigkundige  
VNS  
76 jaar

24-02-04  
Dhr. G.J. von Holtz  
Kantoorbediende  
NRD  
84 jaar

25-02-04  
Dhr. W. de Jong  
Stuwadoorsbedrijf  
KNSM  
79 jaar

25-02-04  
Dhr. J.G. ten Bomer  
Gezagvoerder  
NRD  
73 jaar

27-02-04  
Dhr. B.J. Smid  
4e Machinist  
KRL  
86 jaar

28-02-04  
Dhr. G. Proper  
3e Werktuigkundige  
KPM  
66 jaar

29-02-04  
Mevr. M.A.L.M.  
Mosseveld-Peeters  
Telexiste  
KNSM  
82 jaar

29-02-04  
Dhr. A. de Waard  
2e Stuurman  
VNS  
74 jaar

## Geachte redactie

### Bakhuysen

U schrijft boven het schilderij van Ludolf Bakhuysen ('Een rijk verleden', 2004, nr 1) dat 'Ludolf Bakhuysen tijdens de 17e eeuw de meest gevierde marietiemer schilder was'. In een boek over Willem van de Velde de Jonge, geschreven door Margarita Russell wordt echter niet Bakhuysen maar Willem van de Velde de Jonge aangeduid als de onbetwiste meester van de Nederlandse zeeschilderkunst. Ook Charles Hemming, in zijn boek British Painters of the Coast and Sea, begint zijn introductie met de vaststelling, dat: 'toen Willem van de Velde de Oude en Willem van de Velde de Jonge in de winter van 1672 op uitnodiging van Koning Charles II in Engeland arriveerden, King

Charles, zich verzekerd had van de diensten van...de twee meest eminente zeeschilders van die dagen'. Daarenboven prijkt in het Louvre, Parijs, waar diverse van de Velde's tentoongesteld worden, in een koepel, temidden van de namen van 's werelds allergrootste kunstenaars, de naam van de Velde. Willem van de Velde de Oude en Willem van de Velde de Jonge werden (in Nederland) geboren in respectievelijk 1611 en 1633. Willem van de Velde de Oude had van de Nederlandse Admiraliteit opdracht gekregen om de Engelse en Nederlandse schepen te tekenen. Hij kreeg zelfs de beschikking over een galjoet zodat hij met de vloot kon meevaren en de zeeslagen van nabij kon volgen en uitbeelden. Willem van de

Velde de Jonge op zijn beurt gebruikte de schetsen van zijn vader voor het maken van realistische en uitermate mooie schilderijen. Zowel de grisailles als de schilderijen genoten niet alleen nationale, maar ook internationale, faam. Zo kon het dan ook gebeuren, dat toen de Nederlandse gouden eeuw aan het einde van de 17e eeuw tekentenen van verval begon te vertonen er weinig werk meer was voor de Nederlandse zeeschilders, de van de Velde's, van Koning Charles II van Engeland de uitnodiging ontvingen om in Engeland te komen werken. Koning Charles II stelde hen het Queens House in Greenwich ter beschikking.

**L.J van de Velde**

*Wij nemen het op uw gezag graag aan.*

**TOWA**  
(Rijk verleden' 2003,  
nr. 5)

Begin jaren vijftig werkte ik bij de scheepswerf P. Smit Jr. TOWA werd daar gebouwd en was voor mij het eerste moderne schip met een boegbeeld (een uil). Of dat het eronder geschreven stond, of dat het een overlevering is, maar TOWA zou hebben gestaan voor This Owl Watches Ahead. Is dit mogelijk interessant voor anderen?

**A. Vogel**  
Vlaardingen

*We horen het graag*

## (S)koopjes

**Lezers van de Nedlloyd Pensioenkrant kunnen gratis een (S)koopje plaatsen, bij voorkeur met prijsvermelding en al dan niet met een foto. Bij opgave ervan (uitsluitend schriftelijk of per email) aan Redactie Nedlloyd Pensioenkrant, Postbus 1982, 3000 BZ Rotterdam, email nedlloyd.pensioenkrant@nedlloyd.com dienen naam, adres en telefoonnummer te worden vermeld. De redactie heeft het recht een advertentie te weigeren of de tekst aan te passen. Plaatsing valt buiten haar verantwoordelijkheid.**

**(S)koopjes voor de mei/juni editie dienen ons vóór 1 mei 2004 te hebben bereikt.**

**Let op! Met ingang van de volgende Nedlloyd Pensioenkrant zijn de (S)koopjes die verband houden met vakantieaccommodatie gebonden aan een maximale lengte van 15 regels (excl. evt. foto). Een regel bevat gemiddeld 20 tekens. Een spatie telt als een teken.**

**E.e.a. is noodzakelijk i.v.m. ruimtegebrek. Wij vragen hiervoor uw begrip.**

## VAKANTIE

TE HUUR: ZUID-FRANKRIJK/LAN-GUEDOC in prachtige heuvelachtige omgeving vrijstaande 5-pers. bungalow met schitterend/eindeloos uitzicht. Comfortabel gemeubileerd. 2 Slaapkamers, badkamer met bad/douche, apart toilet. Eetkeuken en woonkamer. Tuinmeubelen en barbecue. Elektrische verwarming. 40 min. van de Middellandse Zee. Tennisbaan en zwembad op terrein (geen park). Fiets- en wandelroutes. Diverse

golfbanen. Prijzen incl. alle beddengoed, handdoeken, theedoeken, elektriciteit en water (excl. verwarming): € 300 - 500,- per week. ☎ 0033 (0) 46738 0348, Fax.0033 (0) 467381695, Email: molhuysen@wanadoo.fr

TE HUUR: op Bali in het Dasa Wana resort in Candidasa een bungalow of superiorroom. Alles voorzien van airco, badkamer, kookgelegenheid, TV, telefoon. Het park is klein, bestaat uit 4 bungalows en 4 superiorrooms en bevat een restaurant en zwembad. Prijzen vanaf € 182,- per week. Zeer geschikt voor overwinteren. Inlichtingen bij J.J.H. van 't Oever. ☎ 010 - 4007659 (overdag), ☎ 010 - 4741581 (avond). e.mail: jvantoever@compaqnet.nl

TE HUUR: Zuid Frankrijk - Gruissan. Te huur 4 persoons appartement. Gruissan is een oud vissersdorp, met een moderne jachthaven. Aangrenzend is het natuurgebied "La Clape", met mediterrane flora en wijngaarden. Deze streek is ook wel bekend als het Catharen land, o.a. met zeer mooie steden als Narbonne, Carcassonne enz. Prijzen in juni, juli en augustus € 350,- per week. Buiten het hoogseizoen € 250,- pw. ☎ 0575 522 202.



BED & BREAKFAST. Achterhoek (Gld.) in bosrijke omgeving nabij zwembad & viswater. Veel fietsmogelijkheden. Gezellige acc. Goed verz. ontbijt. ☎ 0545-293856, b.g.g. 0545-292619.



TE HUUR: 2-kamer appartement in OOSTENRIJK/MARIA ALM vanaf € 200,-. Het appartement ligt op de grens van het dorpje Maria Alm in een rustig complex op de 4e verdieping met lift. Het heeft een entree, aparte keuken, badkamer met ligbad, gezellige living met balkon op het zuiden en een aparte slaapkamer (schuin dak) met tweepersoonsbed. In de woonkamer bestaat de mogelijkheid tot het creëren van 3 extra slaapplekken. Maria Alm is gelegen in een kort doodlopend dal en het dorp en zijn omgeving bieden de nodige bezienswaardigheden. Er zijn vele wandel- en fietsmogelijkheden (ook ATB), 18 holes golfcourse, rodelbaan, zwembad, zomerskiën behoort tot de mogelijkheden. Parkeerplaats voor de deur, 10 min. wandelen naar het centrum. Twee personen vanaf € 200,- (incl), wk 16/19 € 250,-, wk 20/35 € 200,-, wk 36/42 € 250,-, extra personen € 25,- pppw. Heeft u vragen over de beschikbaarheid of informatieve vragen over de mogelijkheden van het gebied, bel dan gerust met een van de volgende personen: Fam. Visser: 06-24586089 / Hedwig Visser: ☎ 010-4620473 / Karen Weyermans-Visser: 0174-520743.

TE HUUR in Frankrijk/Corrèze/Goullès 980 km. vanuit Utrecht, in één dag goed te rijden. Vakantiehuisje max. 6 pers. op 250 mtr. van ons huis en 500 mtr. vanaf de N 120. Argentat op 20 km. nabij de Dordogne- en de la Maronnerivier, voor kanoverhuur, parasailing, paardrijden en Aurillac 30 km. Indeling: zit/eetkamer aan de tuin met 6 p. tuinset, 2 ligbedden, parasol, zandbak. Kleine keuken, twee slaapkamers, douche met wastafel en toilet. Prijzen afhankelijk van het seizoen: € 205,- tot € 340,- per week. Zwemmen en vissen in ons eigen

meertje met zonneheuvels en aangrenzend bos. Prachtig wandel- en pittig fietsgebied met o.a. officiële GR en PR wandelroutes. Info in Frankrijk, Ned.spr.: ☎ 00 33 555 28 70 88, fax: 00 33 555 28 36 33, e-mail: jitse.dejong@worldonline.fr



TE HUUR: in AUSTRALIA, POINT LONSDALE (entrance of Port Phillip Bay. Comfortable beach house, sleeps 8. 500 mtr van oceaanstrand, 20 km van Great Ocean Road, 100 km van Melbourne. Euro/week Dec/Jan € 500,- Febr. € 450,- Mar -Nov € 280,-. Uitstekend begin of eindpunt voor je Australisch avontuur. email bosman@melbpc.org.au Peter Bosman, 78 Nott Street, Port Melbourne, VIC 3207 ☎ +61 3 9646 2201

TE HUUR: appartement voor 4 personen, gelegen in de Costa Blanca (Spanje) in de buurt van Denia. Mooi uitzicht over de bergen, zee en sinaasappelplantages. Het appartement bestaat uit: 2 slaapkamers, 2 badkamers, 1 keuken, living en een groot terras. Prive zwembad en barbecue. 8 KM van zee. Gelegenheid tot tennis, paardrijden, golf en wandelen. Prijs € 125,- p.p.p.w. Nog vrij mei, half juni, september en oktober. Inlichtingen: tel Spanje: 00-34-96-6456301 of e-mail: jan.nuhoff@terra.es. Zie ook onze website: www30.brinkster.com/nuhoff. Na eind juni tot eind augustus te bereiken in Nederland: tel. 0113-381036 of e-mail: jan.nuhoff@wanadoo.nl

TE HUUR HONGARIJE: Schitterend gelegen vakantiewoning voor 2 tot 6 personen, op de berghelling

van de Badacsony, met prachtig panoramisch uitzicht over het Balatonmeer. Het huis ligt temidden van wijngaarden en heeft ook een eigen wijngaard. Deze is geheel omhekt (1000m²). Het huis (150m²) is comfortabel ingericht en heeft 3 etages. Op de bovenste etage bevinden zich 2 slaapkamers. Op de 2e etage een slaapkamer en een zit/slaapkamer, twee badkamers met wastafel, toilet, douche, waarvan een met ligbad. Beide kamers hebben een groot balkon. Op de onderste etage bevindt zich de keuken, een zeer grote gezellige eethoek, een knusse zithoek met grote houtkachel en een keuken voorzien van alle apparatuur. TV en CD-speler zijn aanwezig. In de omgeving kunt u heerlijk wandelen, vissen, fietsen of zwemmen. Voor de geïnteresseerde wandelaar zijn er verschillende paden waarmee u boven op de berg kunt komen. Div. restaurantjes op loopafstand. Prijzen juni, juli en augustus € 450,-. Buiten het hoogseizoen € 350,-. ☎ 055-5330457/5344117.



TE HUUR: LUXE VILLA MET ZWEMBAD (8 personen) IN DE PROVENCE (ST. ANTONIN DU VAR). 45 minuten van de kust (St. Maxime) en van het Lac St. Croix. 10 golfbanen tussen de 30-60 minuten rijden. 4 slaapkamers, 2 badkamers, 3 toiletten. Airo en verwarming, huur vanaf € 1060,- (buiten hoogseizoen). Inlichtingen en aanvraag brochure 0297 566961 of e-mail: wimroer@hetnet.nl

TE HUUR: onze twee fam. schepen, 6 en 4 slaapplekken. Vaargebied Friesland, jachthaven Wartena. Super van Crap en Molenkruiser, alle comfort aanwezig. ☎ 023-5731740 / 023-5290057

Luxemburg: LOGIES & ONTBIJT in Berdorf aan de rand van het Müllerthal, wat ook wel "klein Zwitserland" genoemd wordt. Wij verhuren 3 kamers in een nieuw huis, waarvan 2 met eigen douche en toilet. Zeer mooie omgeving. Vele wandelmogelijkheden. Bezoek onze website: www.pensiondeboerderij.com ☎ 00352-26.78.46.10 of in Nederland: 020-497.62.00, Email: info@pensiondeboerderij.com



TE HUUR in de Belgische Ardennen 2 km. van het sfeervolle Durbuy een 4 pers. bungalow, gelegen in een rustig vakantiepark met diverse faciliteiten. Indeling beneden: woonkamer met eethoek, douche/wc en keuken. Boven bevinden zich twee slaapkamers, overloop met een 5e slaapplek. Naast wandelen in een schitterende omgeving, kunt u ook kanoën op de Ourthe, mountainbiken, golfen, paardrijden enz. Huurprijs vanaf € 40 per nacht incl. gas, water en elektra. Voor info: tel. 0168-453579



ZELFSTANDIG REIZEN MET PROFESSIONELE BEGELEIDING Dat kan want daar is REISGEZEL voor. Deze unieke service is een optie voor mensen die niet alleen willen of kunnen reizen. Of zij nu naar familie in Nederland, eigen huis ergens in Europa moeten worden gebracht of nog een keer hun droomreis willen gaan maken. Op REISGEZEL kunt u rekenen. Ziet u er tegenop om uw koffer te pakken, auto te rijden enz., wij nemen ook graag deze



zorgen uit uw handen. Neem gerust contact met ons op om een beeld te krijgen van wat er allemaal mogelijk is. Reisgezel is bereikbaar onder ☎ 010-4678976 of 06-22913636.



### VRAAG

TE KOOP GEVRAAGD Ned-Indië schilderijen en tekeningen van o.a. I. Israels, W.G. Hofker, J.D. Beynon, M. Covarrubias, C. Fahringer, A.A.J. Payen, Van Kerkhoff, A.J. le Mayeur, T. Meier, A. Salm, W. Spies, Lee Man Fong, R. Strasser, etc. etc.  
☎/Fax: +31-(0)23-5717759, email: koeleman@cybercomm.nl

GEZOCHT: Schilderij van de scheveningse schilder Henk Dekker (1897-1974)  
☎ 026 - 3258119

### AANBOD

TE KOOP: originele scheepsjournalen van: a. 28ste reis m.s. "Peperkust" in de H.W.A.L. 24/7 t/m 16/10/59 E16,- b. 45ste reis m.s. "Hoogkerk" in de Burma Bengalen/Bombay-Karachi lijn 6/7 t/m 19/12/66 (2 delen) € 30,- c. 3de reis m.s. "Serooskerk" in de sneldienst Holland Oost-Azië 17/8 t/m 18/12/61 €16,-. Tevens te koop 1e en 2e druk van boekwerk "schoonheid en bijgevolg in Oost-Afrika" van dr. A. Melchior resp. €14,- en € 10,-. Beide gesigneerd door schrijver!  
☎ 023-5270415 / 06-41683450.  
TE KOOP: Model NORSUN (North Sea

Ferries) schaal 1:200 in vitrine van plexiglas. Totaalprijs: € 1.420,- Op kantoor te bezichtigen na afspraak.  
☎ 010- 241.0060/ J.C.Goudriaan Van Vollenhovenstraat 56A

TE KOOP: ALFAZ DEL PI (SPANJE) Goed onderhouden CHALET met schitterend uitzicht(bergen, zee en groen) op grondstuk van 850 m². Twee slaapkamers met ruime wandkasten, twee badkamers, woon/eetkamer met meubilair, inventaris en speciale open haard, twee terrassen (oost- en zuidzijde), aparte moderne keukens. Luxe sauna-ruimte met douche, toilet etc., tevens geschikt als gastenslaapkamer. Ruime garage met aparte grote berging. Onderhoudsvriendelijk te tuin met plaats voor zwembad. Prijs € 290.000.  
☎ 00-34-965887591  
E-mail: verhoeven@ctv.es  
Meer gegevens: www.homewebonline.com



TE KOOP: een olieverschilderij van een fraai zeegezicht. Afmetingen 50x70cm. Gesigneerd A. Signac. Prijs € 300,- alsmede een mooi molenlandschap, afmetingen 60x90cm. Prijs € 175,-.  
☎ 0183-648740.



Te koop i.v.m. plaatsgebrek 3 scheepsmodellen (schaal 1 : 100) van V.N.S. schepen. De schepen zijn de STEENKERK, ALMKERK en de BENINKUST. De modellen zijn geplaatst in een vitrinekast.  
☎ 045-5212428.

## Internet: Hoezo, te oud?

Op koopjesjacht

De advertentierubriek van dit blad, (S)koopjes, is een mooi medium om een postzegelverzameling, een scheepsmodel, een boeken-

verzameling of een gravure van de hand te doen of te bemachtigen. Internet is een nog mooier medium. Om vraag en aanbod van particulieren bij elkaar te brengen, zijn er diverse websites die speciaal voor dit doel ontwikkeld zijn. In de eerste plaats zijn dat de online veilingen. De bekendste, oudste en meest succesvolle is Ebay. Hoewel van Amerikaanse origine, heeft het succes van Ebay er inmiddels toe geleid dat er in veel verschillende landen Ebay online veilingen in de plaatselijke taal en met een plaatselijk aanbod zijn ingericht (in Nederland: [www.ebay.nl](http://www.ebay.nl)) Binnen de kaders van de wet kan iedereen alles via Ebay verkopen. Voor de koopjesjager is Ebay een onuitputtelijke schatkamer, waar de meest uiteen-



lopende zaken worden geveild. Men biedt online op een bepaald object. De software van Ebay maakt het mogelijk dat je een maximale limiet stelt waarboven je niet meer wilt bieden. Komt er ander met een hoger bod dan het bod dat je in eerste instantie deed, dan verhoogt Ebay automatisch jouw bod. Hiervan ontvang je automatisch bericht. Dit opbieden vindt plaats tot de van tevoren gestelde limiet. Wordt je daarna door een ander overboden, dan ontvang je daarvan bericht en kun je alsnog je limiet omhoog trekken. De objecten hebben allemaal een beperkte veilingtijd en je kunt, naarmate de veilingtijd verstrekt, online het bieden volgen. Spannend! Ebay biedt allerlei bellen en toeters waardoor objecten gemakkelijk gevonden kunnen worden. Je kunt ook veilingen in de gaten houden zonder direct te bieden. [www.ricardo.nl](http://www.ricardo.nl) werkt volgens hetzelfde principe als Ebay. Beide veilingen bieden diverse, veilige betaalmethodes.

Gratis adverteren kan via Viavia.nl ([www.viavia.nl](http://www.viavia.nl)). Op het moment dat deze bespreking werd geschreven, bevatte de site van Viavia naar eigen zeggen ruim 40.000 advertenties. De site is overzichtelijk gerangschikt naar categorie en je kunt het bijna zo gek niet bedenken of er is wel iemand die het aanbiedt. Nog groter is Marktplaats ([www.marktplaats.nl](http://www.marktplaats.nl)) dat beweert ruim een miljoen advertenties op de webpagina's te bieden. Er rondsnuffelen geeft de sensatie van op een rommelmarkt neuzen, maar dan zonder de objecten werkelijk te kunnen aanraken. Zien is overigens vaak wel mogelijk want zowel op de online veilingen als de advertentie sites worden dikwijls foto's getoond. Wie specifieke wens heeft, kan via de zoekmachines sites vinden die zich gespecialiseerd hebben in bijzondere objecten. Een voorbeeld hiervan is [www.designmatcher.nl](http://www.designmatcher.nl) waar tweedehands designmeubelen worden verkocht. Wie geïnteresseerd is in een object wordt aangeraden contact op te nemen met de verkoper om zich goed op de hoogte stellen van de specificaties en de toestand waarin het object zich bevindt. Woont de aanbieder in de buurt dan kan het geen kwaad om eerst eens een kijkje te gaan nemen, want hoe geweldig het Internet voor koopjesjagers ook is, het is en blijft virtueel terwijl het artikel dat men wil kopen zich in de stoffelijke wereld bevindt.

## Een rijk verleden

Een eerste, door een computer gegenereerde, impressie van de ingang van 'Schatten van Nedlloyd' de tentoonstelling van objecten uit de Nedlloyd collectie die vanaf 19 juni te zien zal zijn in het Maritiem Museum Rotterdam. Deze impressie – die er anders uitziet dan de werkelijke tentoonstelling – is slechts een voorstudie. Hij dateert van mei 2003 toen het ontwerpproces voor de tentoonstelling nog niet voltooid was. De afbeelding was daarbij slechts een hulpmiddel.

Ontwerp: Platvorm, Amsterdam. Concept en realisatie: Maritiem Museum, Rotterdam

